

Predgovor

Postoje knjige kojima predgovori nisu potrebni. Podnaslovi dovoljno obavještavaju. U ovoj knjizi bi se uvodne riječi inače morale proširiti na posve suvišna razmatranja o tome što je »povijest« i što je »kultura«. Dužan sam ipak nešto kazati o svom izboru gradova. On je subjektivan i objektivan u isti mah. Osoban utoliko što obuhvaća metropole koje su mi pružile nezaboravne doživljaje. Intenzitet iskustva ne može se mjeriti ni danima ni godinama.

Objektivnost u izboru još je lakše objasniti. To su gradovi koji su, svaki na svoj način, reprezentativni za europsku prošlost, a nadajmo se i za njezinu budućnost. Prema tom mjerilu mogli bi se u knjizi naći dakako i gradovi poput Rima, Londona ili Sankt Peterburga, no takvo proširenje kosilo bi se s načelom subjektivnosti.

Namjera je djela da upozori, u okviru osobnih ograničenja autora, na poveznice i mnoge činjenice koje nisu opća mjesta publicistike. Kao turistički vodič ono je uglavnom neprikladno.

Reproducirane slike izabrao sam s povijesnog, umjetničkog i informativnog motrišta. Pariz je zastupljen slikom Roberta Delaunaya koja u kubističkoj vizuri prikazuje Eiffelov toranj (1910), dok o Beču osamnaestoga stoljeća svjedoči veduta talijanskog umjetnika Bernarda Bellotta. Djelo pruža predodžbu o metropoli u doba vladavine Marije Terezije. Karlov most i Hradčany (ovdje u veduti austrijskoga ekspresionista Oskara Kokoschke) nezamjenjivi su simboli Praga. Što je Pragu dvorac nad Vltavom, to su Berlinu Branderburška vrata, koja su potkraj prošloga stoljeća

postala međunarodna politička znamenitost. Na neobičnoj fotografiji, staroj devedesetak godina, zrcali se avangardni duh prvih triju decenija dvadesetoga stoljeća.

U knjigu je i velik trud uložila i glavna urednica Romana Horvat. Suradnja s njom bila je i ovom prigodom uzorna.

Zagreb, u siječnju 2017.

V.Ž.